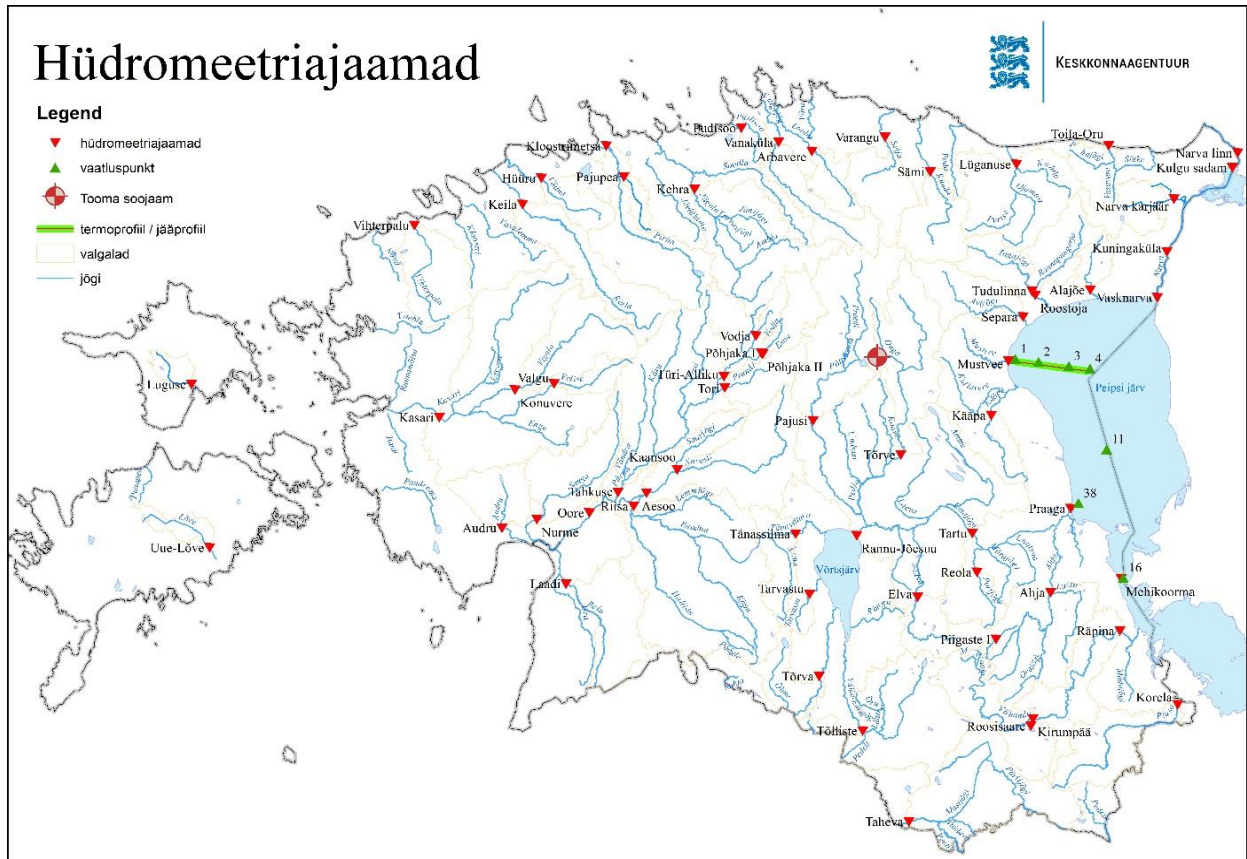

Hüdroloogiline bülletään I kvartal 2015

Olukord jõgedel

I kvartalit iseloomustavad veetaseme kõikumised ja püsiva jääkatte puudus jõgedel.

Terve kvartali püsis paljuaastasest keskmisest 2-5°C soojem, lühiajaliste külmaperioodidega ilm.

Detsembri lõpus tekkinud 5-25 cm lumevaip sulas jaanuari esimeste päevade sulailmade ja rohkete sademete tõttu ning jõgede veetasemed kerkisid kiiresti, saavutades maksimumi 3-7. jaanuaril. See jaanuari alguse veetaseme tipp Kasari ja Pärnu vesikonna jõgedel, Lõve jõel Saaremaal ning mõnedel Kagu- ja Põhja-Eesti jõgedel osutuski kvartali kõrgemaks, sealhulgas ka kevadisest suurveevallist. Peale seda ilmad jahenesid ja veetase langes kiiresti. Jaanuari teise dekaadi alguses esinesid lühiajalised jäänähted. Teise dekaadi lõpus ilmade soojenemisega vesi taas tõusis, saavutades maksimumi 19-22. jaanuari paiku. See tipp jäi kuu alguse tipust väiksemaks. Jaanuari lõpus, lühiajalise külmalaine ja väheste sademete tõttu, veetase uuesti alanes. Veebruari alguses jällegi kerkis.

Veebruaris vaheldusid üksikud külmad päevad sulailmadega mis aegajalt tekitas jõgedele lühiajalisi jäänähteid, enamus kallasjää kujul. Püsivat jääkatet ei tekkinud. Erandina võib välja tuua Saarjõe (Kaansoo) ja Mustajõe (Narva karjäär) kus oli mittetäielik jääkate jaanuaris ja veebruaris. Narva jõel Vasknarvas oli lühiajaliselt jääkate 7-16. jaanuaril.

Sulailmad ja jäätüingimuste muutlikkus töid paljudele jõgedele (Kagu-Eesti jõed, Pärnu, Reiu, Laadi, Väana jõgi) lobjakast põhjustatud veetaseme paisutusi.

Alates veebruari teise dekaadi lõpust toimus õhutemperatuuri püsiv üleminek üle 0°C. Lumikate kahanes kiiresti ja sulas lõplikult veebruari lõpuks, ainult Kagu-Eestis oli veel lund 7-19 cm. Vähesed jäänähted kadusid ning jõgedel algas kevadine veetõus, mis kestis 30-35 päeva ja selle tipp oli enamuse jõgedel märtsi esimese dekaadi lõpus. Lume- ja jäävähesus, nullilähedased öised õhutemperatuurid ning üle kahenädalane (7-23. märts) kuiv periood alandasid veetaset järjekordselt.

23. märtsist alanud vihmad kergitasid veetaset uuesti, saavutades mõne päevaga tipu aprilli esimesel kümnepäevakul, mis mõnedel jõgedel (Pärnu vesikonna jõed ja Põltsamaa jõgi) oli märtsi omast suuremgi.

Pikaajalistele andmetele toetudes on meie jõgedel kevadise suurvee algus aprilli teise dekaadi alguses ning tavaline suurveeperioodi pikkus 50-60 päeva. Aga selle aasta talv ja kevad olid omanäolised: püsiva jääkattega perioodi ei esinenudki, jõgede veetaseme hüdrograafidelt ei eristu selget suurveevalli ja suurveeperioodki jäi tavalisest lühemaks.

Tänu rohketele tulvavettest ja lumesulast tingitud veetaseme tõusudele osutus üldkokkuvõttes kvartali keskmine veetase pikaajalisest keskmisest kõrgemaks v.a Narva jõel Vasknarvas, Ahja ja Hüüru jõel. Erakordselt kõrget ja madalat veetaset üheski jaamas ei olnud. Tabelis 1 on toodud kuu keskmine veetase, selle hälve pikaajalisest keskmisest ning kõrgeim ja madalaim veetase ja hälve ajaloolistest ekstreemumitest.

Suurim äravool oli jaanuari kuus. Peaaegu üle kogu Eesti olid keskmised vooluhulgad 30-90% pikaajalistest keskmistest suuremad. Üle kahe korra ületas pikaajalist keskmist Kasari, Keila, Leivajõgi, Purtse, Õhne, Väike-Emajõgi ning Pärnu vesikonna jõed (v.a Navesti jõgi) ja ligi kolm korda Halliste jõgi. 10% alla pikaajalise keskmise jäi äravool Navesti ja Alajõel.

Veebruaris ja märtsis olid enamuse jõed 20-90% veerikkamad võrreldes pikaajalise keskmisega. Narva jõe (Vasknarva piirkonnas) ja Lõve jõe keskmised vooluhulgad võrdusid pikaajalise keskmisega, aga üksikute jõgedel (Porijõgi, Vääna) jäid 10-20% ja Ahja jõel 30-40% väiksemaks.

Eriti väikseks jäi äravool Emajõe väljavoolul Võrtsjärvest (Rannu-Jõesuu hüdromeetriaajaam) – jaanuaris ainult 20% ning märtsis 50% pikaajalisest keskmisest. Väljavoolu mõjutas Pedja ja Põltsamaa jõe veerohkus, mis tekitas tagurpidise voolu.

Üldkokkuvõttes osutus I kvartalis äravool 50% pikaajalisest keskmisest suuremaks.

Peipsil ilmusid jäänähted 20. novembril, püsiv jääkate moodustus 6. jaanuaril ja kestis 9. aprillini, lõppedes 17 päeva pikaajalisest keskmisest varem. Võrtsjärvel kestis jääkatteperiood eelmise aasta lõpust kuni märtsi esimese dekaadi lõpuni. Lõplikult vabanes järv jääst 23. märtsil, mis on kuu aega varem pikaajalisest keskmisest.

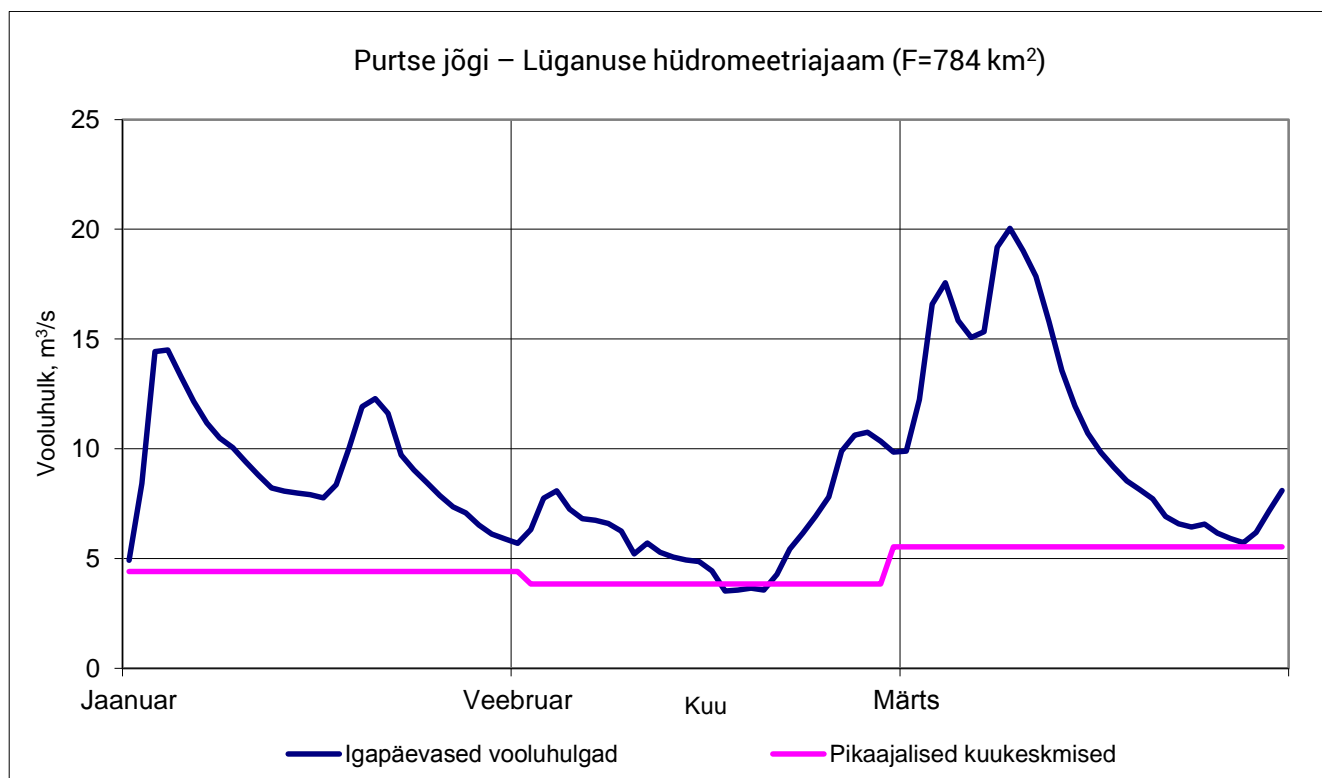
Suurim jää paksus mõõdeti Peipsil Mustvee piirkonnas 28 cm 20-25. veebruaril, Mehikoormal 29 cm 20. veebruaril. Suurim jää paksus Võrtsjärvel oli 36 cm 28. veebruaril.

Nii Võrtsjärve kui Peipsi järve veetase kerkis sujuvalt alates eelmise aasta detsembrist. Kolme kuuga tõusis Võrtsjärve veetase 91 cm, ületades pikaajalist keskmist 24 cm; Peipsi veetase tõusis 40 cm ja jäi pikaajalisele keskmisele 10 cm alla.

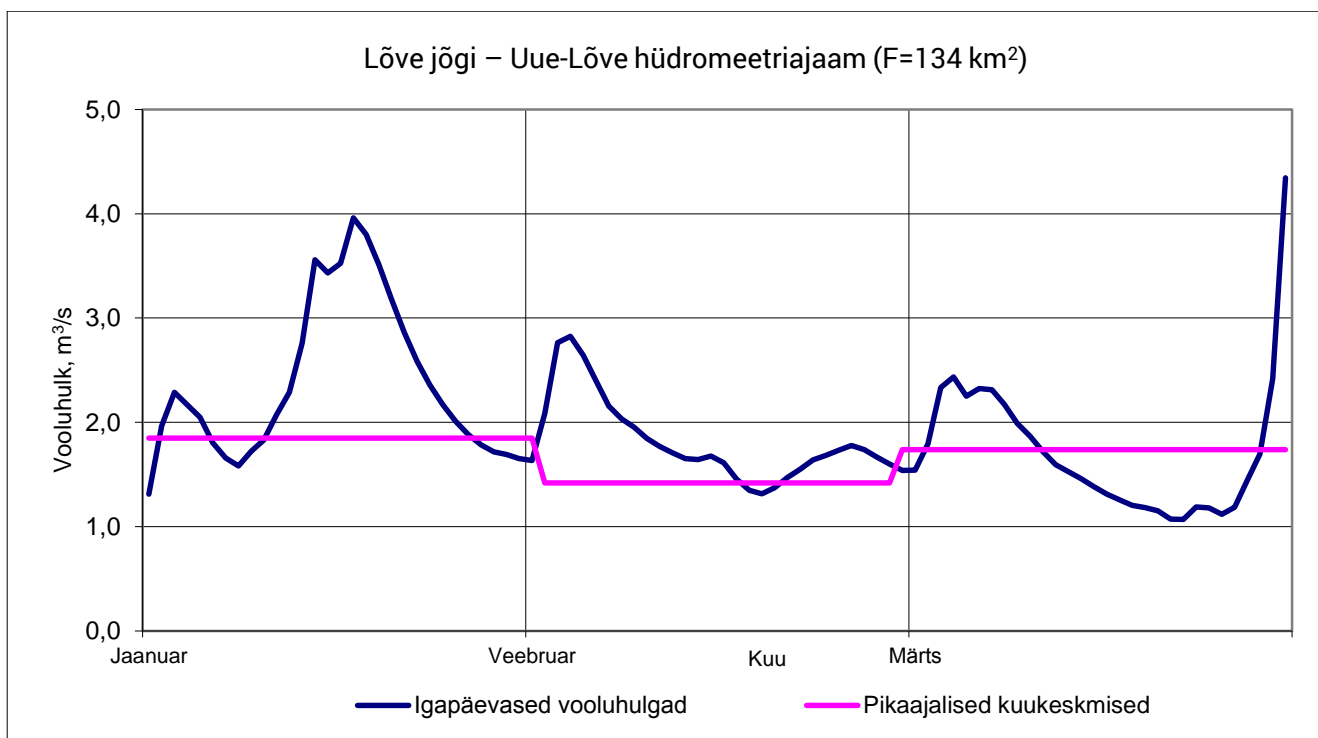
Tabel 1. Kuu keskmine, kõrgeim ja madalaim veetase ja nende hälve pikaajalisest

Jõgi Vaatlusperiood	Hüdromeetriaajaam	Veetase, cm							
			I	hälve pikaajalisest	II	hälve pikaajalisest	III	hälve pikaajalisest	kvartali hälve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Narva 1902-2011	Vasknarva	kesk	32	-41	37	-34.	56	-12	-29
		max	44	-155	48	-139	88	-104	-133
		min	11	28	31	46	38	52	42
Emajõgi 1921-2011	Rannu-Jõesuu	kesk	32	-22	53	1	74	24	1
		max	52	-134	58	-114	89	-104	-117
		min	0	65	49	118	58	126	103
Emajõgi 1945-2011	Tartu	kesk	102	-7	97	0	114	17	8
		max	122	-168	108	-165	130	-145	-159
		min	67	77	83	86	99	105	89
Põltsamaa 1979-2011	Pajusi	kesk	118	-3	104	-10	131	16	1
		max	133	-84	122	-116	158	69	-90
		min	93	22	87	20	111	72	38
Ahja 1959-2011	Ahja	kesk	94	2	69	-22	78	-24	-15
		max	128	-96	91	-135	105	-140	-124
		min	58	25	53	14	57	19	19
Väike-Emajõgi 1921-2011	Tõlliste	kesk	131	74	80	31	103	30	45
		max	205	-127	140	-179	177	-181	-162
		min	64	86	42	57	61	77	73
Kääpa 1954-2011	Kääpa	kesk	176	46	150	27	169	41	38
		max	203	-22	177	-65	190	-40	-42
		min	147	70	131	53	145	72	65
Tagajõgi 1956-2011	Tudulinna	kesk	101	39	79	27	79	21	29
		max	141	-90	103	-189	145	-157	-145
		min	60	44	54	47	44	36	42
Alajõgi 1977-2012	Alajõe	kesk	76	10	68	3	76	11	8
		max	126	-16	108	-61	109	-37	-38
		min	53	17	51	14	56	22	18
Purtse 1923-2011	Lüganuse	kesk	70	34	52	22	76	41	32
		max	104	-80	76	-150	115	-102	-111
		min	39	48	33	46	49	63	52
Kunda 1963-2011	Sämi	kesk	213	44	184	21	213	47	37
		max	250	-70	203	-128	250	-69	-89
		min	175	54	151	34	191	75	54
Valgejõgi 1928-2011	Vanaküla	kesk	70	11	51	-3	48	-5	1
		max	90	-64	74	-53	64	-81	-66
		min	45	45	35	29	39	32	35
Leivajõgi 1960-2011	Pajupea	kesk	105	25	74	3	76	3	10
		max	144	-60	104	-108	105	-112	-93
		min	72	45	57	30	59	34	36
Vääna 1965-2010	Hüüru	kesk	96	5	72	-10	66	-23	-9
		max	136	-72	95	-131	94	-164	-122
		min	63	23	50	10	50	13	15
Keila 1962-2011	Keila	kesk	140	40	111	22	117	26	29
		max	174	-66	140	-100	145	-84	-83
		min	105	60	85	46	95	61	56
Vihterpalu 1964-2011	Vihterpalu	kesk	133	21	115	21	114	11	18
		max	180	-118	155	-119	163	-126	-121
		min	97	59	79	40	77	34	44

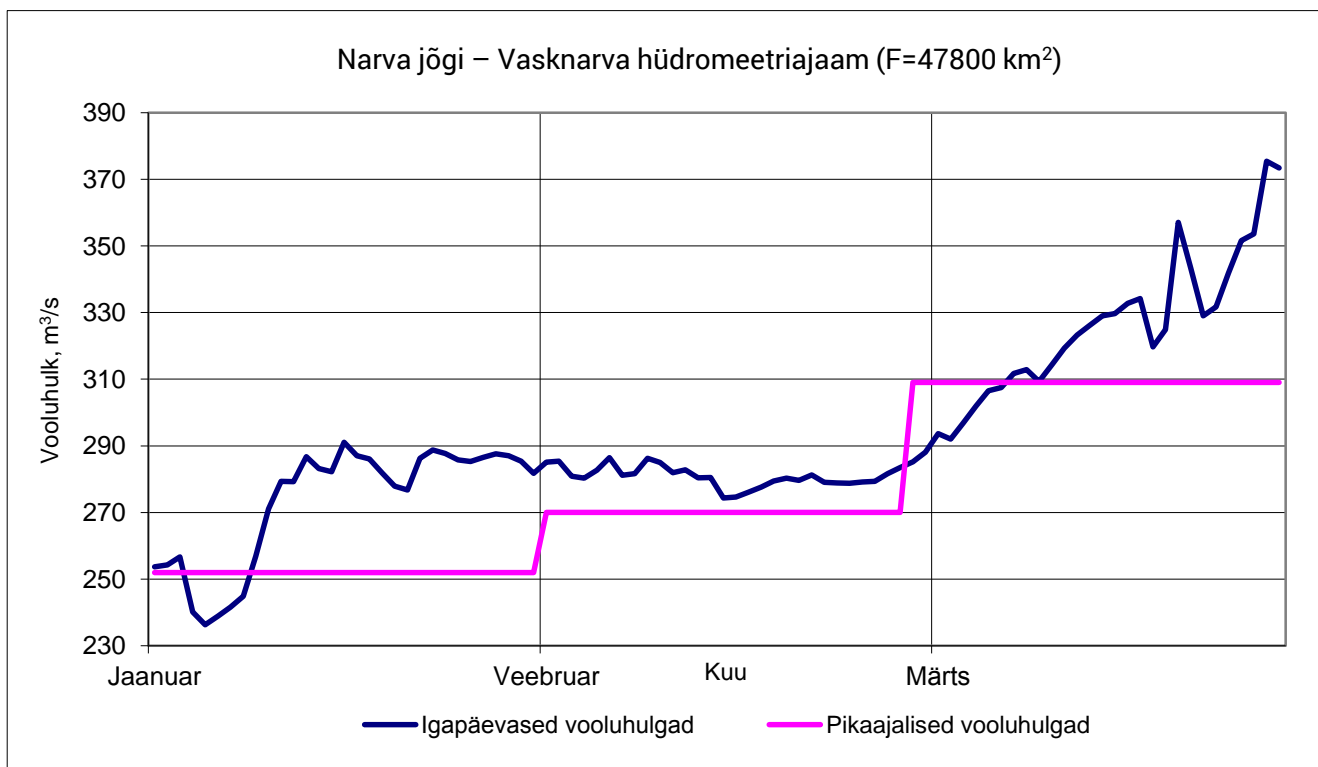
Jõgi Vaatlusperiood	Hüdromeetriaajaam	Veetase, cm							
			X	hälve pikaajalisest	XI	hälve pikaajalisest	XII	hälve pikaajalisest	kvartali hälve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kasari 1924-2011	Kasari	kesk	120	56	73	24	79	25	35
		max	182	-62	114	-124	135	-92	-93
		min	67	70	44	45	49	51	55
Pärnu 1931-2011	Tahkuse	kesk	96	35	59	11	63	6	18
		max	127	-131	82	-173	104	-222	-175
		min	61	77	30	49	39	60	62
Pärnu 1921-2011	Oore	kesk	173	84	91	25	107	27	45
		max	224	-138	147	-232	173	-247	-206
		min	92	107	52	67	55	64	79
Navesti 1928-2010	Aesoo	kesk	137	78	72	29	80	20	42
		max	177	-150	121	-222	137	-236	-203
		min	59	94	41	86	35	60	80
Halliste 1924-2011	Riisa	kesk	194	90	102	14.9	80	-25	27
		max	250	-160	156	-250	137	-276	-229
		min	93	67	70	58	35	28	51
Lõve 1933-2011	Uue-Lõve	kesk	61	5	47	6	43	-4	2
		max	94	-84	71	-82	89	-101	-89
		min	32	44	34	40	27	34	39
Luguse 1969-2011	Luguse	kesk	157	66	128	55	100	17	46
		max	208	-120	175	-51	134	-162	-111
		min	109	100	101	96	78	83	93

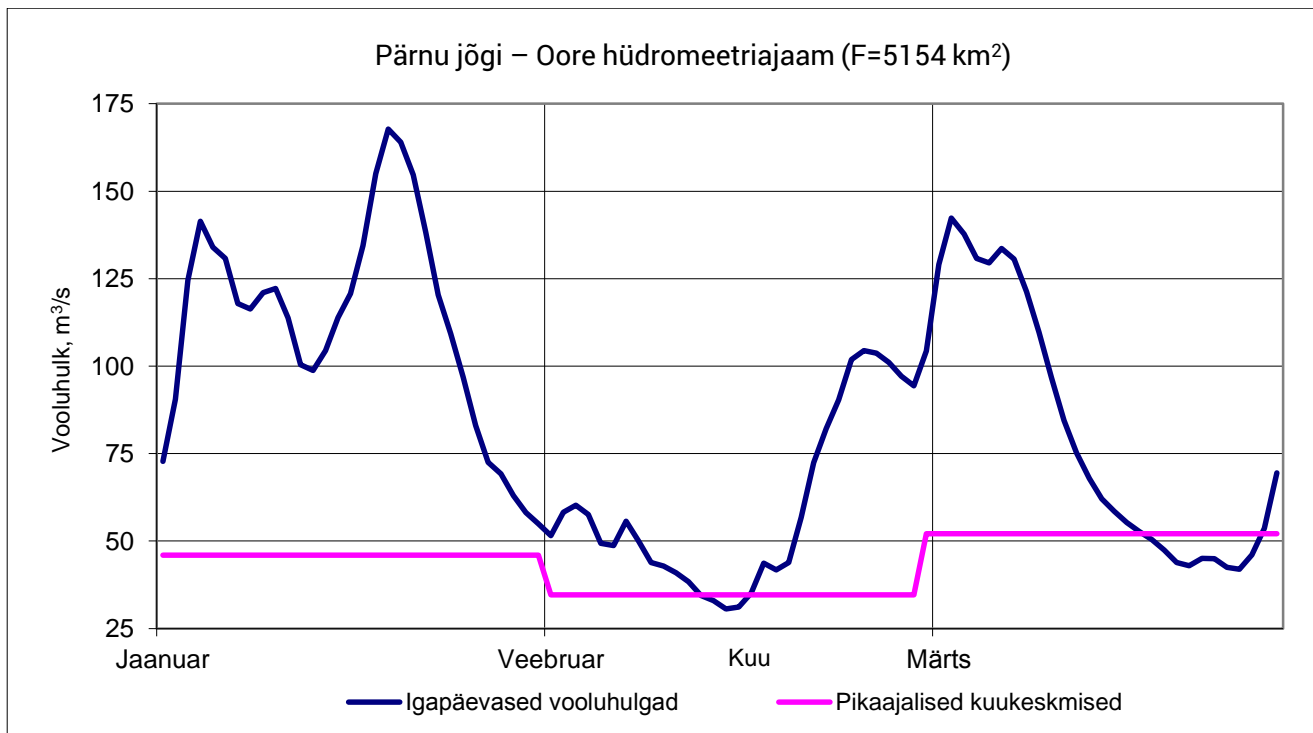
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	9,21	15,6	4,27
Veebruar	6,35	10,9	3,42
Märts	11,3	20,3	5,96

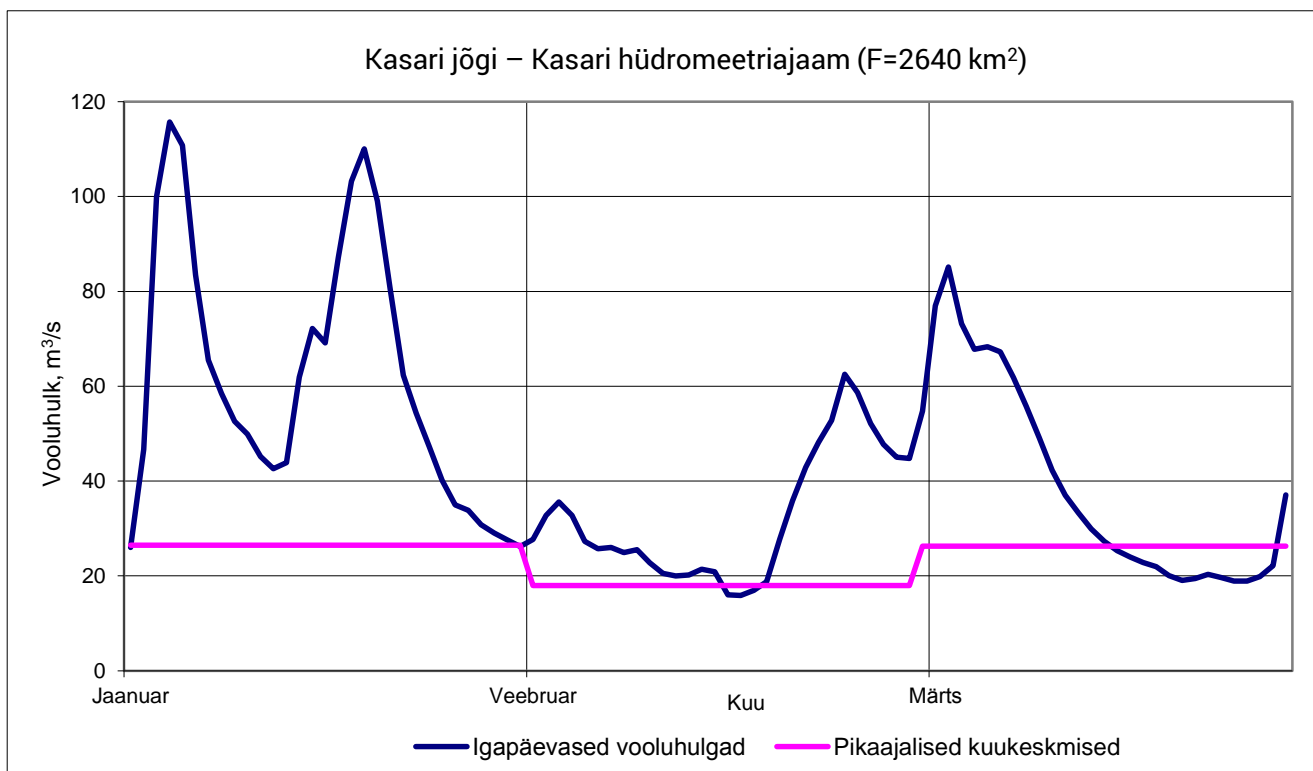
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	2,35	1,83	1,71
Veebruar	4,00	2,89	4,53
Märts	1,12	1,30	1,03

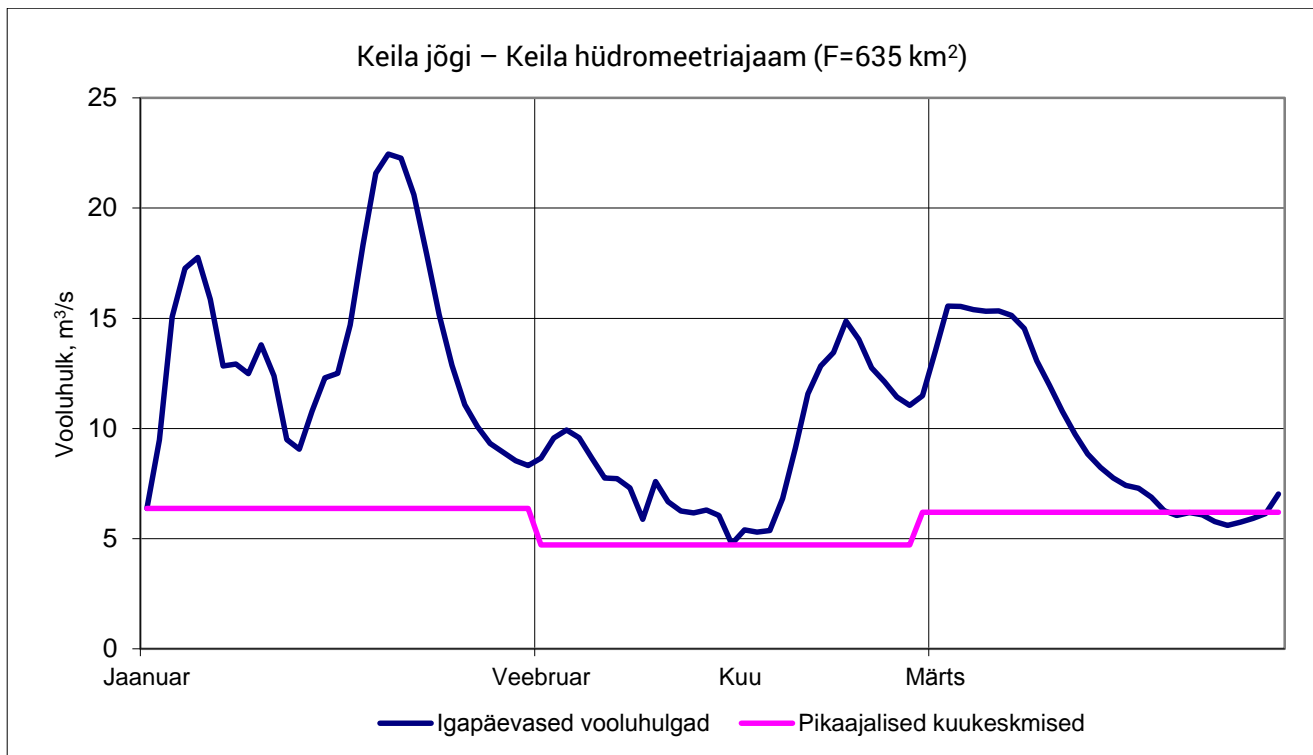
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	273	281	323
Veebruar	302	295	404
Märts	232	269	280

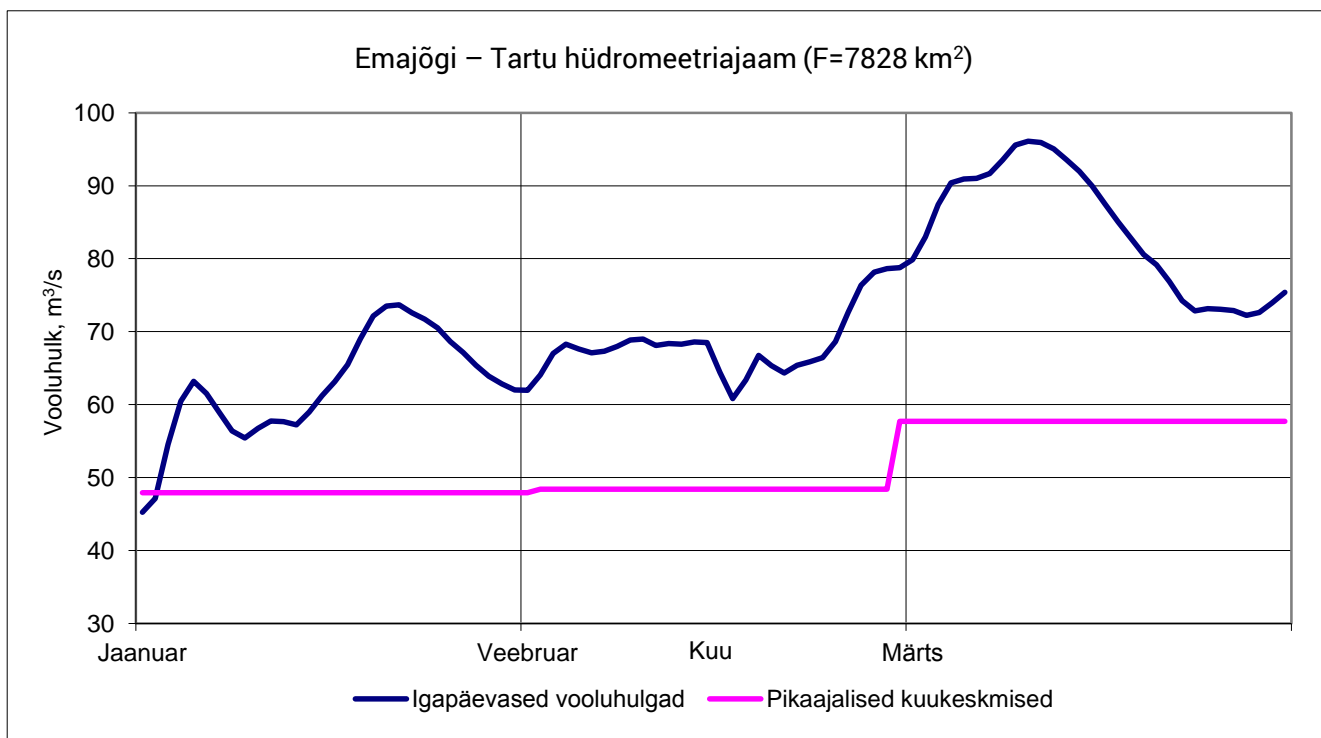
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	118	57,3	82,0
Veebruar	170	107	144
Märts	52,6	27,7	41,0

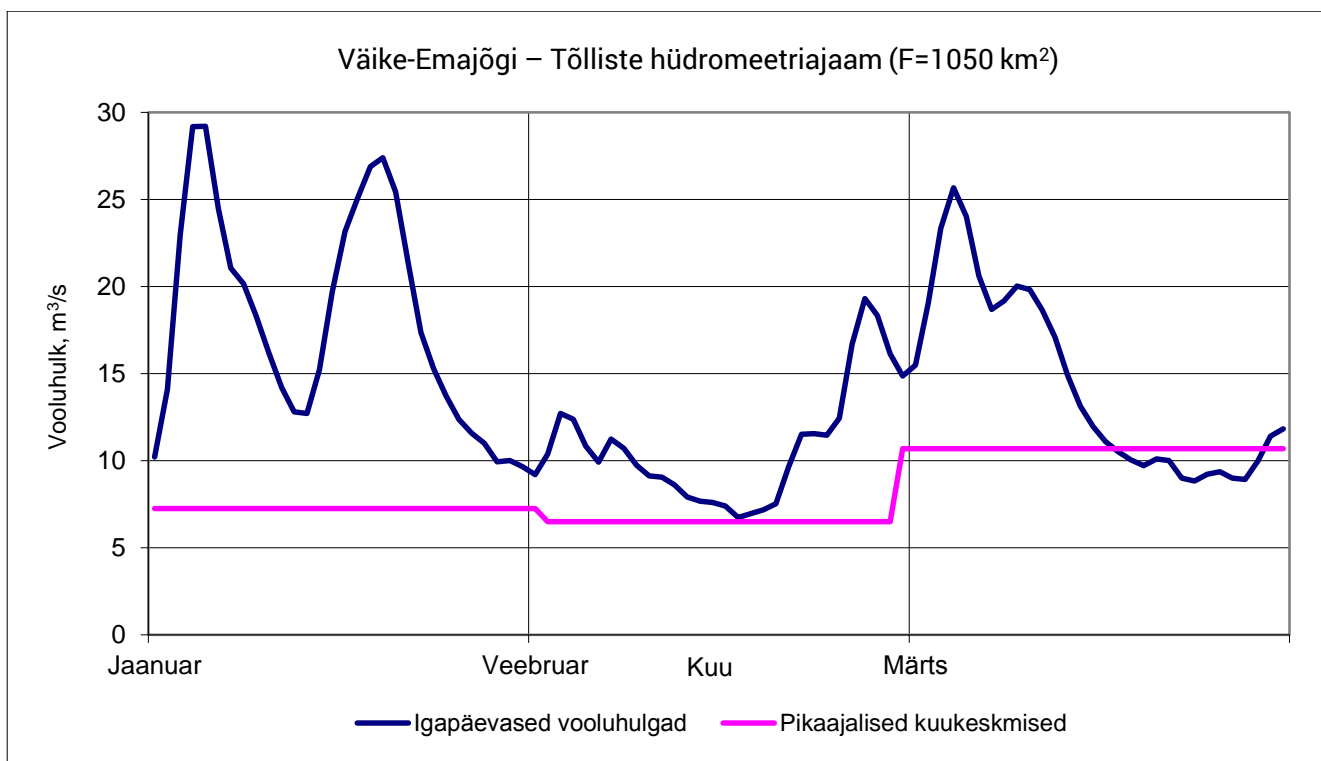
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	61,6	118	23,1
Veebruar	31,4	63,8	14,9
Märts	39,6	87,5	18,5

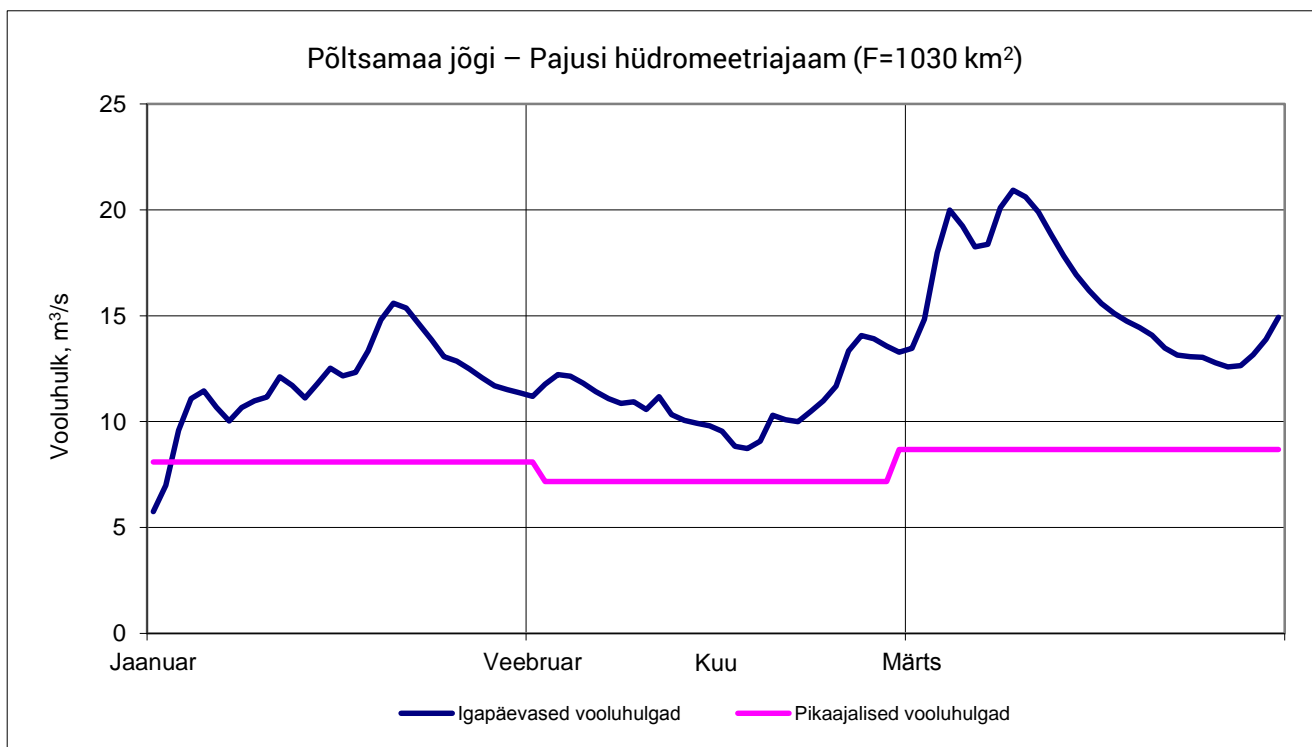
Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	13,6	8,66	9,91
Veebruar	22,7	15,2	15,8
Märts	6,01	3,80	5,44

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	62,5	68,1	83,8
Veebruar	73,9	78,8	96,4
Märts	45,0	60,1	71,9

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	17,7	10,7	14,4
Veebruar	30,3	19,6	25,9
Märts	9,12	6,62	8,73

Vooluhulk, m ³ /sek			
	Keskmine	Suurim	Vähim
Jaanuar	11,8	11,0	15,9
Veebruar	15,7	14,2	21,1
Märts	5,24	8,01	12,5

Allpool on toodud Peipsi järve – Mustvee (1921-2013.a periood) ja Võrtsjärve – Rannu-Jõesuu (1921-2013. a periood) veetasemete andmed ja hälve pikaajalisest ning seirejaamade kuukeskmiste veetasemete hüdrograaf alates 2014. a jaanuarist kuni 2015. a märtsini võrreldes pikaajaliste andmetega.

Peipsi järv – Mustvee seirejaam (jaama «nulli» kõrgus 28,00 m BS)

Kuu	Veetase üle graafiku nulli, cm	Hälve pikaajalisest keskmisest, cm
Jaanuar	142	-41
Veebruar	154	-28
Märts	173	-10

Võrtsjärv – Rannu-Jõesuu (jaama «nulli» kõrgus 33,01 m BS)

Kuu	Veetase üle graafiku nulli, cm	Hälve pikaajalisest keskmisest, cm
Jaanuar	54	-22
Veebruar	52	1
Märts	50	24

Peipsi – Mustvee hüdromeetriaajaama veetasemete hüdrograaf

